

Égi hívás – földi pálya

avagy miért (ne) legyek lelkész?

SZERKESZTETTE: SZABÓ LAJOS

Budapest, 2020

A könyv a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelent meg.

Szerkesztette: Szabó Lajos

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás a kiadó előzetes írásbeli engedélyéhez van kötve.

© Luther Kiadó, 2020

Kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadója
Budapest, 2020

www.lutherkiado.hu

Felelős kiadó: Antal Bálint

Olvasószerkesztő: Miklósné Székács Judit, Szabóné Mátrai Marianna

Szöveggondozó: Diószegi Rita

A kötetet Török Andrea tervezte.

Készült a Gyomaikner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 137. esztendejében, 2019-ben.

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

www.gyomaikner.hu

ISBN 978-963-380-188-8

TARTALOM

ELŐSZÓ 8

KINCSEK ŐREI 11

Németh Kitti | TE?! 23

**Grendorf-Balogh Melinda | A KÖZÖSSÉG HÍVOGATÓ
ILLATA 25**

Pongrácz Máté | SZÍVEN TALÁLTÁK 29

Bencze András | EMBERARCÚ ANGYALOK 33

Homoki Pál | HANNA 36

Smidéliusz András | AZ IDŐKAPSZULA 39

HÁNY EMBER EGY LELKÉSZ? 45

Sefcsik Zoltán | HAJNALIG TARTÓ TUSAKODÁS 61

Czöndör István | PAP VAGY BOHÓC 63

**Nagy Veronika | SÍRTAM A SÍRÓKKAL – ÖRÜLTEM
AZ ÖRÜLŐKKEL 66**

**Aradi András | A KÖZÖSSÉG TITKA –
KRISZTUSBAN! 69**

**Heinrichs Eszter | LELKÉSZKÉNT A „NAGY ZOÁRDOK”
VÖLGYÉBEN 72**

- KI AKAR MÉG MA LELKÉSZ LENNI? 77**
Ittész István | **AZ ÚR ELKEZDETT VELEM
BESZÉLGETNI 97**
- Baranyay Bence | **PIROS SUZUKI, MELEG SÖR,
FÉLKÉSZEK ÉS KÉSZEK? 103**
- Kecskeméti Pál | **KÖMŰVESKANÁLTÓL A LUTHER-
KABÁTIG 106**
- Süller Zsolt | **VERÉB ÉS FECSKE 110**
- UTAK ÉS ÉRZÉSEK A LELKÉSZI PÁLYÁN 113**
Pethő-Udvardi Andrea | **ŐSZINTE JELENLÉTTTEL 129**
Grendorf Péter | **HIVATÁSA: EMBER 132**
Deme Dávid | **AZ EGYÉRT VÉGZETT SZOLGÁLAT
ÁLDÁSA 136**
- Koczor Tamás | **ANGYALAINAK PARANCSOT AD 139**
Novotny Dániel | **CSÖNDSZÁRNYAK 142**
- A PAPI RUHA VONZÁSÁBAN 147**
Hajdich-Szmola Patrik | **„NEM A RUHA TESZI
AZ EMBERT” 159**
- Arató Lóránd | **MAGUNKRA ÖLTÖTT JEL 163**
Hegedűs Attila | **A LELKÉSZI MESTERSÉG 166**
Rosta Izabella | **„NEM AZÉ..., HANEM A KÖNYÖRÜLŐ
ISTENÉ” 169**
- A LELKÉSZI HIVATÁS PRESZTÍZSE 173**
Klimentné Ferenczy Andrea | **LELKÉSZ VAGY PAP? 185**
Kis János | **A KIRÁLYNŐ ÉS A NAGYMAMA 188**

Korányi András | MIÉRT? 192
Szabó B. András | MÉGHOGY RUGALMATLAN! 194

FÉNYEK ÉS ÁRNYAK A LELKÉSZI PÁLYÁN 199
Deák László | FÉNYEK ÉS ÁRNYAK A LELKÉSZI
PÁLYÁN 209

Schaller Bernadett | A VIGASZ ÁGÁN
ÜLDÖGÉLVE... 213

Deme Dávid | AMIKOR A FÉNY ELŰZI
AZ ÁRNYAKAT 215

Péterné Benedek Ágnes | EGY SZELET CSOKI ÉS
AZ ÁRONI ÁLDÁS 217

MIÉRT JÓ LELKÉSZNEK LENNI? 223

Balog Eszter | ZSOLTIKA ÉS AZ ESŐCSEPPEK 233

Koczor Tamás | KÉT ÓRA 239

Michael Heinrichs | NÉMET LELKÉSZKÉNT MAGYAR-
ORSZÁGON 241

Kovács Barbara | OTT LENNI A FONTOS
PILLANATOKBAN 245

IMÁDSÁGOK ÉS MEDITÁCIÓK 249

HIVATKOZOTT MŰVEK 263

| ELŐSZÓ

Izgalmas téma ma a lelkészutánpótlás kérdése. Nem mutat egyszerű helyzetet a papi hivatásba érkezés, sem a megmaradás rajta vagy az esetleges kilépés belőle. Európában egy különösen is veszélyes tendencia mutatkozik: jóval kevesebben indulnak erre a pályára, mint a világ más területein. Ez alól a magyar egyházak sem kivételek. Mi okozhatja ezt? Mit tehetünk? Ha láthatóan jobbak a lelkészi munkakörülmények, mint korábbi generációk életében, ha könnyebb a kommunikáció is, és a mobilitás is összehasonlíthatatlanul rugalmasabb, mint a múlt lehetőségei, akkor miért nincs nagyobb érdeklődés a hivatás vállalása iránt? A teológia kérdései népszerűek, a vallások szerepe is jelentős, és a spiritualitás irányába is sokan mozdulnak, akkor mi lehet az oka annak, hogy csökken azok száma, akik egy életútra szólóan vállalják a lelkészi hivatást?

Ki és mit tehet azért a mai egyházban, hogy javuljon a lelkészi utánpótlás mutatója? Honnan érkezhetnek meg fiatalok erre a pályára? Hogyan és miért választja élethivatásnak a lelkészi pályát valaki napjainkban? Mivel lehet bátorítani és biztatni a fiatalokat a lelkészség vállalására? Ki mondja el eredményesen a mai „meghívást” az utánunk következő nemzedéknek? Mi teremthet nagyobb kedvet ehhez a pályához?

A közös gondolkodás és a felelős, nyitott párbeszéd létszükséglet

a gyülekezet és az egyház egészének életében a papi hivatás népszerűsítése és megkedveltetése szempontjából.

Ebben a könyvben a lelkeszi hivatás alapkérdései, aktuális elemzések és személyes vallomások találhatók egymás mellett. Gyakorló lelkeszek életútjának egy-egy pillanatképe úgy kerül elénk, hogy segít elmélyedni a lelkeszi élet mai valós körülményeiben. Köszönet az értékes írásokért! Ha lelkeszek és gyülekezeti tagok majd olvassák ezt a könyvet, bátorítást meríthetnek az egyházban vállalt szerepük és a téma közös átgondolására kisebb és nagyobb közösségekben.

Egy amerikai író, William Arthur Ward fogalmazott meg a tanári pályával kapcsolatban egy érdekes mondatsort: „A közepszerű tanár magyaráz. A jó tanár indokol. A kiváló tanár demonstrál. A nagyszerű tanár inspirál.” Néha azt érzem, a lelkeszre is igaz lehet ez. A közepszerű lelkesz elvégzi a szolgálatot. A jó lelkesz kezében életre kel az evangélium. A kiváló lelkesz reménységet ébreszt sokakban. A nagyszerű lelkesz munkájában „látható erővé” lesz a hit.

Bárcsak lenne a jövőben minél több olyan lelkipásztor egyházunkban, aki által sokak számára lesz vonzó a Krisztust követő életforma! E bonyolulttá váló világban egyre nagyobb szükségünk van a tisztuló lelki életre és ennek kívülről is jól látható, vonzó, közösségi megélésére. Ebben kiemelt útitársaink a lelkeszeink. Becsüljük meg őket, és gondoljunk rájuk sokszor imádságos érzésekkel, hogy akik már a pályán vannak, meg is maradjanak rajta, akik pedig még a pályaválasztáson gondolkodnak, bátran fogadják el a személyes meghívást Istentől, amikor az megérkezik hozzájuk!

2020 őszén

A kötet szerkesztője

„A felavatott lelkészek személyes és közös feladata Krisztus népének gondozása és vezetése a szeretet és megértés, a szolgálat és kölcsönös segítség, a példás élet és az önfeláldozás lelkével. Apostoli küldetésükből folyó közös feladatuk a felmerülő kérdésekkel és bizonytalanságokkal szemben az evangélium tisztaságának megőrzése, kiváltképpen pedig az elkülönüléssel és széthúzással szemben az egyetértés és egység munkálása az egyházban.”

(Pröhle Károly)

Kincsek őrei

SZABÓ LAJOS |

Friss szelek fújnak

Színes életútra tér az, aki ma lelkésznek áll. Nagy kalandra is indul egyben a lelkészi pályára vállalkozó ember napjainkban. Nem sablonos ez a hivatás. Sok leleményre, kezdeményezésre és ötletre van szüksége a mai lelkésznek, hogy jól érezze magát a pályán, és a környezete is elégedett legyen a jelenlétével és munkájával. Önállóságra és közösségre is szüksége lesz. Az egyedüllétet és az egységbe kapaszkodást is megtapasztalja majd. A félrevonulás a csendbe és a visszatérés a nagyobb hangzavarba szintén a lelkészség velejárói. A magányt is jól ismeri a lelkész, de ha elege lesz belőle, bármikor megoszthatja gondolatait és érzéseit a körülötte élőkkel, a rábízott gyülekezeti tagok közösségével. Hogy miről beszél és miről hallgat, azt ő maga döntheti el. Az meg a foglalkozásának humorosan is gyakran emlegetett szabadsága, hogy maga dönti el, mikor és milyen hosszan beszél. Luther óta minden lelkész megtanulta, hogy igazán akkor jó abbahagyni a prédikációt, amikor az a legérdekesebb pontra jutott. Hogy hányan fogadták meg ezt a reformátori tanácsot, máig nagy kérdés marad az evangélikus egyházban.

Az egyházi munkavégzésben, más hivatásokhoz hasonlóan, a régi keretek, munkakörülmények és szokások napjainkban gyorsan változnak. Néha évszázados beidegződések is hamar eltűnnek. Észrevétlenül is sok új forma és módszer jelentkezik a lelkészi szolgálatban.

Az örök evangéliumi tartalom újrafogalmazása és kontextusba illesztése valóságos művészi alkotás. A kétezer éves egyháztörténet pedig folyamatosan azt bizonyítja, hogy nagy szükség volt minden korban a hűséges lelkészi munkára. Hatalmas erőforrás ez a kontinuitás. Büszkeséget érezhet ma is, aki ebbe a sorba beáll. Az is jól látható a történelemben, hogy nehéz időkben is mindig, a csodával határos módon újrafogalmazódott a lelki munkások küldetése, szolgálata és elfogadottsága.

Ma a világ egyházai nagyon különböző módon fejtik ki aktivitásukat a hivatásos szolgálattevők utánpótlásának toborzásában, felkészítésében és megtartásában. Ez sok helyen tudatosan és szervezeten történik, de számos olyan egyházi közösséget is ismerünk, ahol kevésbé koncentrálnak erre a területre. Vannak progresszív egyházak, és vannak stagnálók is. Vannak mozgásban lévők és meglehetősen álló helyzetbe szorult közösségek is. Láthatunk lüktető életű egyháztesteket és a tradíció várában megnyugvókat. Vannak fogyó taglétszámú egyházak, ahol különösen is aktuális a hit továbbadóra koncentrálni, minél több és felkészültebb elhívottat megszólítani és bátorítani a lelkészi hivatásra. Kísérni őket, nyomon követni a felkészülésük lépéseit, és sok-sok imádságban gondolni rájuk, hogy ne maradjon ki egyetlen generáció sem a lelkésziségre vállalkozók sorában.

Egyre világosabban látszik, hogy a megszokott elméleti felkészülésnek ki kell egészülnie új komponensekkel a jövő lelkészeit illetően. A tradicionális lelkészképzésnek pedig fel lehet vállalnia az új és létfontosságú kompetenciákra kiterjedő felkészítést és gyakorlatot. Mindez persze csak egy stabil teológiai képzési alapra tud ráépülni. Ami azt is jelenti, hogy az elsajátítandó ismeretanyagunk koncentrálnak és lényegre törőnek kell lennie. Aktuális feladat, hogy a képzés a feleslegesen terhelő elemeket leválassza a teológiai oktatás tananyagáról.